

Paulo Izagirre Lakunza

*Urretxu,
Gipuzkoa
(1943)*

Aurkibidea

Biografia

Paulo Urretxuko Deskarga baserrian jaio zen. Aita zuen bertakoa; ama, berriz, nafarra, Lizarragakoa.

Umetan, Santa Barbarako eskolan ibili zen. Eskola hartara, baserritarren semeak joaten ziren, eta euskaraz ematen zituzten ikasgaiak. Paulok Urretxuko baserri-giroko hainbat kontu aipatu zizkigun elkarrizketako egunean, bere anaia Marianorekin batera. Argazkian, eskuinaldean agertzen da Paulo.

Zintak

URR-041

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Pildain Larrañaga, Itziar
- **Data:** 2012-01-10
- **Iraupena:** 42 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze

Pasarteak

1. Auzo-eskolatik herriko eskolara

- **Erref:** URR-041/008
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:08:23. **Bukatu:** 00:10:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Santa Barbarako auzo-eskola bukatu, eta, 11 urterekin, kaleko eskolan hasi zen Paulo. Kaleko eskolan, ikasle batzuk ez zekiten gaztelaniaz, eta maisuak, berriz, ez zekien euskaraz. 14 urte betetzerako hasi zen Orbegozonean lanean. Lanetik ateratakoan gau-eskolara joaten zen.

2. Gau-eskola

- **Erref:** URR-041/009
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:10:03. **Bukatu:** 00:10:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Urretxuko elizaren goiko aldean, eskola nazionalak zeuden, eta han ematen zituzten gau-eskolak. Gau-eskola aparte ordaindu behar izaten zen.

3. Autobuseko gorabeherak

- **Erref:** URR-041/011
- **Iraupena:** 0:04:29. **Hasi:** 00:11:04. **Bukatu:** 00:15:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:

Askotan oinez egiten zuten kaleko joan-etorria. Aita ere lanera hala joan ohi zen. Etxean bizikleta bakarra zegoen hiru lagunentzako; gehienez, Marianok (seme zaharrenak) erabiltzen zuen. Autobusarekin "salbatzen" zirela diote, baina dirurik ez zuten izaten... eta orduan izaten ziren komeriak. Garai hartan, bi pisuko autobusa ibiltzen zen. Paulok kontatzen du nola ibiltzen zen autobuseko kibratzailearengandik ihesean.

4. Errepidea eta ibilgailuak

- **Erref:** URR-041/012
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:15:33. **Bukatu:** 00:16:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Baserria errepide ondoan zegoen, eta egunean hamar ibilgailu inguru pasatzen omen ziren. Garraiolari eta taxi-gidariak ibili ohi ziren normalean.

5. Bidea garbitzeagatik, propina

- **Erref:** URR-041/013
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:16:47. **Bukatu:** 00:17:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Neguan, elurra egiten zuenean, auzoko mutikoak zain egoten ziren norbait bidea garbitzeko laguntza eske joan eta propina jasotzeko. Ez zuten beti propina jasotzen, baina jasotakoan hura poza! Negu batean, bide garbitzen 100 pezeta atera zituela dio Paulok.

6. Garai bateko elurteak

- **Erref:** URR-041/014
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:17:35. **Bukatu:** 00:20:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Garai batean, orain baino elurte handiagoak izaten ziren. Izagirretarren baserri inguruan bidea itxita egon izan zen 15 egunean elurragatik, eta hainbat egun pasatzen zituzten kalera joan gabe. Neguan, artzainak Bizkaira joateko ardiekin elurretan nola pasatzen ziren kontatzen dute. Mariano jaio zen urtean, 80 zentrimetroko elurra zegoen Deskargan.

7. Elurteak eta ganadua

- **Erref:** URR-041/015
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:20:15. **Bukatu:** 00:21:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Ukuiluan ez zuten urik, baina sukaldean bai. Etxearen egitura azaltzen dute: sukaldea eta ukuilua elkarren ondoan zeuden. Neguan, elurte handiak izaten zirenean, ezin izaten zuten ganadua kanpora atera; hortaz, behiak eramaten zituzten sukaldera ura edatera.

8. Argindarra, ura eta garbitokia

- **Erref:** URR-041/016
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:21:48. **Bukatu:** 00:24:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Mariano eta Pauloren ama Deskargara ezkondu zenean sartu zuten argindarra baserrian. Baserriko aitonak ez zuen nahi etxean argindarrik jartzerik, "etxeak su hartuko" zuelakoan. Gero, ura sartu zuten. Behin etxean ura zutela, errepedearen beste aldean garbitokia egin zuten.

9. Baserriaren egitura

- **Erref:** URR-041/018
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:24:22. **Bukatu:** 00:26:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Komuna ukuiluaren gainean zegoen. Zenbat logela eta nolakoak ziren aipatzen dute, baita bakoitzean lo zeinek egiten zuen ere. Neguan, sabaiko zirrikiztoetatik elurra sartzen zen logeletara.

10. Estraperloa eta errazionamendua

- **Erref:** URR-041/021
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:27:41. **Bukatu:** 00:29:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Gerraostean, ogi falta ezagutu zuten. Baserrian artoa edukita ere, errotak itxita zeuden. Errazionamenduko ogia, "txarra". Errazionamendua 50. hamarkada hasierara arte egon zen. Ogi salmenta librean jarri zenean, kiloko ogiak 5 pezetan balio zituen. Estraperloko prezioak aipatzen dituzte: ogi barra txikia 3 pezeta, litro olio 18-20 duro...

11. Gose garaia eta jakien prezioak

- **Erref:** URR-041/022
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:29:58. **Bukatu:** 00:32:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerraostean, elikagaiak zer preziotan zeuden eta etxerako zer erosten zen aipatzen dute. Aitak egunean 10-12 ordu egiten zituen lanean, eta, hala ere, dendako gastuei aurre egiten lanak izaten ziren. Hilaren amaieran, aitak soldata kobratutakoan, ama dendara joaten zen zorrak kitatzera. Baserrian ez zuten jateko faltarik, baina kalean...

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-02-02

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com